

**Õpetaja
kui
kultuurimälu vahendaja**

Kultuurilise identiteedi
mõtestamise ja tõlgendamise võimalusi

Kultuuriteooria tippkeskuse moodustavad kaheksa uurimisrühma Tartu ja Tallinna ülikoolides: arheoloogia, etnoloogia, folkloristika, kultuurikommunikatsiooni uuringud, nüüdiskultuuri uuringud, religiooniuurimised, maastiku-uuringud ja semiootika.

Kultuuriteooria tippkeskus on korraldanud kaks aastat (Tartu Ülikoolis, 30.10.2010 ja Tallinna Ülikoolis, 29.10.2011) peamiselt põhikooli ja gümnaasiumi õpetajatele suunatud aruteluseminari „Õpetaja kui kultuurimälu vahendaja“. Seminarisarja eesmärgiks on tutvustada õppekavade põhisel kultuuriloo käsitusvõimalusi koolis ning pöörata suuremat tähelepanu teadustulemuste kasutamisele erinevates ainetes ning viimaste lõimimises.

Tippkeskuse seminarid on pakkunud nii üldteoreetilisi ettekandeid kui praktilise suunitluse ja lisamaterjalidega töötubasid. Siinses kogumikus on esindatud erinevad teadusvaldkonnad ja lähenemisviisid ning valik seminari teemadest.

Käesoleva kogumiku valmimist on toetanud Euroopa Liidu Euroopa Regionaalarengu Fond.

Euroopa Liit
Euroopa
Regionaalarengu Fond

Eesti tuleviku heaks

Kaane fotod:

Kristjan Palusalu – Eesti Spordimuseumi fotokogu, ESM F416: 4.

Kaader mängufilmist „Nukitsamees“ – Viktor Mendunen, Eesti Filmiarhiiv,
foto nr 0-161618, 01.01.1981.

Vabaduse monument Lihulas – http://innojaairja.blogspot.com/2009_06_21_archive.html.

Graffiti Tartus K. E. von Baeri tänaval – Tiit Hennoste, 2011.

Autoriõigused: Tartu Ülikool, Tallinna Ülikool, Eesti Rahva Muuseum, autorid

Toimetajad: Halliki Harro-Loit, Monika Tasa

Keeletoimetaja: Marja-Liisa Raudne

Kujundaja: Roosmari Kurvits

ISBN 978-9949-30-288-8 (trükis)

ISBN 978-9949-30-320-5 (PDF)

Trükikoda Iloprint

SISUKORD

ÕPETAJA KUI KULTUURIMÄLU VAHENDAJA

PEETER TOROP

Õpetaja kui kultuuriõpetaja 7

1

HALLIKI HARRO-LOIT

Õpetaja roll

kultuurimälu kommunikatsioonis ja kultuurilise identiteedi kujundamises 9

OLGA SCHIHALEJEV

Õpetamine kui kultuuri ülekandmine või kultuuri loomine? 15

2

PEETER TOROP

Ajaloo keeled 21

ÜLLE PÄRLI

Teksti/maailma hermeneutilis-semiootilisest mõistmisest 45

RAILI NUGIN

Õppekava Gordioni sõlm: identiteet 53

ELO-HANNA SELJAMAA

Rahvaluulest folkloristikas, koolis ja ühiskonnas 71

3

HELEN SOOVÄLI-SEPPING

Maastik kultuuri vahendajana 89

MARGE KONSA, KRISTEL RATTUS, VIRVE TUUBEL, LIIA VIJAND

Esemed jutustavad lugusid 99

KADRI UGUR

Rühmaintervjuu ja teleuudis ainetunnis 115

Autorid 127